

Tillæg nr. 4 til Kommuneplan21

Temarevision for vindmøller, solceller og biogas

Jammerbugt Kommune

Vedtaget 27. april 2023

Offentliggjort 1. juni 2023

Indholdsfortegnelse

Redegørelse	3
Baggrund for temarevision	3
For-debat for kommuneplantillæg	4
Kommuneplantillæggets indhold	4
Retningslinje 5.3 Biogasanlæg	4
Retningslinje 5.4.1 Solcelleanlæg og 5.4.2 Solvarmeanlæg	5
Natura 2000 og Bilag IV arter	5
Miljøvurdering af planer og programmer	5
Offentlig høring og debat	6
Bemærkninger og politisk behandling	6
Hovedstruktur: Bæredygtighed	7
Klima og Energi	7
Bæredygtige byer og landsbyer	7
Klimatilpasning	7
Tekniske anlæg	8
Vindmøller	9
Solcelleanlæg	9
Biogas	9
Affald	11
Landskab og landbrug	12
Transport	12
Retningslinjer	13
5.3 Biogasanlæg	13
Retningslinje 5.3.1 Biogas	13
5.4 Solenergianlæg	16
Retningslinje 5.4.1 Solcelleanlæg	16
Retningslinje 5.4.2 Solvarmeanlæg	18

Redegørelse

Baggrund for temarevision

Kommuneplan21 blev godkendt i december 2021. I den forbindelse blev det besluttet, at kapitlerne om vindmøller og solceller i kommuneplanen skulle revideres ved en særskilt temarevision i et kommuneplantillæg.

I forbindelse med opstarten af temarevision blev det besluttet, at også biogas skulle indgå i kommuneplantillægget.

Formålet med temarevisionen er at fastlægge strategi og principper for den fremtidige planlægning for vindmøller, solcelleparker og biogasanlæg i Jammerbugt Kommune.

Temarevisionen skal understøtte realisering af de målsætninger i Jammerbugt Kommunes DK2020-klimahandlingsplan, der går frem til 2030. Jammerbugt Kommune har mål om:

1. at reducere den samlede udledning af CO₂ i Jammerbugt Kommune inden for landbrug, energi, transport og affald med 70 % i 2030 i forhold til 1990
2. at udledningen fra energiområdet er klimaneutralt i 2030
3. at producere 30 % mere grøn energi, end der forbruges totalt set i kommunen i 2030
4. at bidrage til Nordjyllands samlede vision om at blive 100 % selvforsynende med vedvarende energi i 2040. Målet stammer fra det fælleskommunale projekt "GrønEnergi Nordjylland 2040", der har ophæng i Business Region North Denmark (BRN).
5. DK2020-planen omfatter desuden en målsætning om, at 50 % af gyllen i kommunen udnyttes til biogas i 2030. Ved vedtagelse af DK2020-planen var det hhv. 8% kvæggylle og 6% svinegylle, der blev transporteret til biogasanlæg.

Udover de lokale målsætninger ønsker Jammerbugt Kommune at bidrage til den statslige udbygning af den grønne energi og de målsætninger, der ligger heri – herunder målsætningen om at 55 % af Danmarks energiforbrug skal være dækket af vedvarende energi i 2030 (energiaftalen 2018).

Siden arbejdet blev igangsat, er temarevisionen blevet stadig mere relevant i takt med stigende energipriser og stigende statsligt fokus på udbygning af VE-anlæg.

Temarevision af kommuneplanen vedrørende solceller, vindmøller og biogas blev igangsat af Økonomiudvalget i juni 2022. Økonomiudvalget besluttede i juni 2022, at følgende skulle lægges til grund for for-debatten:

- Strategien for vedvarende energi frem til næste kommuneplanrevision i 2025 er, at fokus lægges på solceller og biogas. Der sker ingen ny planlægning af vindmøller. Ved den næstkommende kommuneplanrevision laves ny vurdering af energibehov og kapacitet på elnettet, og derfra træffes beslutning om fremtidig planlægning.
- En række principper for placering af solcelleparker. Principperne har to formål. For det første angiver de retningen for fremtidig planlægning og indarbejdes i kommuneplanen som retningslinjer. For det andet danner de grundlag for vurdering af indkomne ansøgninger om solcelleparker.

Kommuneplantillægget blev endeligt godkendt af Kommunalbestyrelsen d. 27. april 2023 og forslaget blev godkendt af kommunalbestyrelsen d. 17. november 2022.

For-debat for kommuneplantillæg

Første fase af temarevisionen bestod af en for-debat. Her blev projektansøgere, der ønskede, at deres solcelle-projekt skulle indarbejdes i kommuneplanen, opfordret til at fremsende deres ansøgning. I for-debatten blev desuden indkaldt øvrige forslag og ideer til kommuneplantillægget. For-debatten varede fra 28. juni til 9. august 2022.

Der indkom 13 ansøgninger om VE-projekter i for-debatten. 10 af disse ansøgninger omhandlede solcellerparker. To af disse omfattede også ansøgninger om vindmøller. Derudover indkom to ansøgninger, der udelukkende omhandlede vindmøller. Desuden indkom der én ansøgning, der udelukkende omfattede forundersøgelse på et biogasanlæg.

På baggrund af de indkomne ansøgninger og de fastsatte principper blev der udarbejdet et forslag til kommuneplantillæg nr. 4, indeholdende 3 interesseområder for solcellerparker og 2 interesseområder for biogasanlæg. At der udpeges interesseområder og ikke rammeområder bevirker, at der således ikke er tale om en præcis planlægning i forhold til de konkrete ansøgninger, men mere en "sortering" af de indkomne ansøgninger og en prioritering af hvilke ansøgninger, Jammerbugt Kommune vil arbejde med frem til den ordinære kommuneplanrevision i 2025.

Kommuneplantillæg nr. 4 fastlægger desuden en række retningslinjer for fremtidig planlægning af solcellerparker.

Kommunalbestyrelsen godkendte udpegningen af de tre interesseområder for solceller og de to interesseområder for biogas d. 22. september 2022.

Kommuneplantillæggets indhold

I kommuneplan25s hovedstruktur indarbejdes tekst under emnet "Bæredygtighed" i afsnittet "Tekniske anlæg" om den vedtagne strategi for udbygning med solcellerparker og biogasanlæg og uden ny planlægning for vindmøller.

Nyt oversigtskort med interesseområder for solcelleanlæg og biogasanlæg tilføjes i Hovedstrukturen.

Retningslinje 5.3 Biogasanlæg

Der tilføjes formulering i retningslinje og redegørelse til retningslinje vedr. sikkerhedsafstand på 500 meter eller en større passende sikkerhedsafstand fra anlægget til risikofølsom anvendelse fra biogasanlæg til risikofølsom anvendelse. Det begrundes med, at Jammerbugt Kommune ønsker, at biogasanlæg i fremtiden kan udvikles til eller samtænkes med Power-to-X-anlæg. Da PtX-anlæg kategoriseres som risikovirksomhed, skal de opføres med en sikkerhedsafstand på 500 m eller en større passende sikkerhedsafstand fra anlægget til risikofølsom anvendelse, herunder boliger.

Der er fra tidligere kommuneplaner indarbejdet to potentielle arealer til fælles biogasanlæg i retningslinje 5.3.1. De to potentielle arealer ændres ikke med temarevisionen, men ved fremtidig konkret planlægning for fælles biogasanlæg, tilpasses udpegningen i retningslinje 5.3.1. Der er ingen ansøgninger på de to områder og deres relevans tages op i forbindelse med kommuneplan25.

Retningslinje 5.4.1 Solcelleanlæg og 5.4.2 Solvarmeanlæg

De to eksisterende retningslinjer for solenergianlæg (5.4.1 og 5.4.2) erstattes af to nye retningslinjer for hhv. solcelleanlæg (ny retningslinje 5.4.1) og solvarmeanlæg (ny retningslinje 5.4.2).

De to nye retningslinjer tager udgangspunkt i indholdet af de gamle retningslinjer, og desuden er de nye vedtagne principper for solcelleanlæg indarbejdet i forslag til retningslinje 5.4.1. Det er de principper, der er vedtaget politisk i forbindelse med den endelige vedtagelse af kommuneplantillæg nr. 4 og som er anvendt til udpegning af de 3 interesseområder for nye solcelleparker.

Udover konkrete ændringer, laves mindre konsekvensrettelser i øvrige afsnit, så teksten stemmer overens med indholdet i temarevisionen.

Natura 2000 og Bilag IV arter

Ifølge habitatbekendtgørelsen (Lovbekendtgørelse nr. 188 af 26/02/2016) kan et planforslag ikke vedtages, hvis gennemførelse af planen kan betyde:

1. at planen skader Natura 2000-områder (fuglebeskyttelsesområder og habitatområder),
2. at yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IVa kan blive beskadiget eller ødelagt, eller at de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IVb i alle livsstadier, kan blive ødelagt (bilag IV-arter).

Med Kommuneplantillæg nr. 4 ændres kun tekst og ikke udpegninger i retningslinjer.

Retningslinjernes tekst har uden konkrete udpegninger ikke betydning for Natura 2000-områder eller Bilag IV-arter, så betydningen for konkrete Natura 2000-områder og Bilag IV-arter vil blive vurderet ved fremtidig planlægning, når der udpeges områder (solceller og solvarme) eller ændres i udpegninger (biogas).

Den konkrete planlægning inden for de forskellige interesseområder vil derfor kræve et nyt kommuneplantillæg med konkret udpegede rammeområder.

Miljøvurdering af planer og programmer

Lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM) opstiller kriterier for, hvilke planer og programmer, der kræver udarbejdelse af en miljøvurdering. Kommuneplantillægget er omfattet af lovens § 8, stk. 1.

Jammerbugt Kommune har foretaget en screening af kommuneplantillægget i forhold til kriterierne angivet i lovens bilag 3. Kommunen har herefter vurderet, at kommuneplantillægget ikke er omfattet af kravet om at udarbejde en miljøvurdering, da planen ikke må antages at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 8, stk. 2 og § 10.

Der er ved afgørelsen om ikke at udarbejde en miljøvurdering lagt vægt på, at planen ikke får væsentlig indvirkning på natur, miljø eller rekreative værdier, landskab herunder kystlandskab, da der kun arbejdes med interesseområder, der ikke giver ret til etablering af anlæg. Således er kommuneplantillægget alene en vedtagelse af, hvilke områder Jammerbugt kommune vil have fokus på i planlægningen frem til Kommuneplan25.

Offentlig høring og debat

Kommuneplantillæg nr. 4 har været i høring i perioden 13. december 2022 til den 16. februar 2023. I denne periode, er der afholdt et borgermøde med ca. 250 deltagere og repræsentanter for en række af de opstillere / investorer, der har indsendt ansøgninger vedr. solcelleanlæg og biogasanlæg i for-debatten.

Bemærkninger og politisk behandling

I forbindelse med den offentlige høring er der indkommet 43 bemærkninger, herunder 6 nye ansøgninger. De indkomne bemærkninger har medført, at der er sket ændringer i afgrænsningen af interesseområdet for solceller ved Kaasholm og i interesseområdet for biogas Vest. Ligeledes er der sket en tilretning af de retningslinjer, der vedrører solcelleparker. Ændringen omhandler øget afstand til naboer, samt krav til øget beplantning omkring solcelleparker.

Kommuneplantillæg nr. 4 er endelig vedtaget i Kommunalbestyrelsen den 27. april 2023.

Hovedstruktur: Bæredygtighed

Erstatte hele afsnittet "Bæredygtighed" i Kommuneplan21. Derfor indeholder hovedstrukturen også emner, der ikke omhandler solceller og biogas.

Klima og Energi

Jammerbugt Kommune har en bred forståelse af bæredygtighed, der også tænkes sammen med sociale og sundhedsmæssige emner. Vi deltager i regionale og landsdækkende samarbejder - for med den nyeste viden at arbejde på tværs og forbedre modstandsdygtigheden over for klimaforandringer, og udnytte de andre muligheder, der opstår.

Vi har et samlet mål om en 70% reduktion af CO₂-udledning i 2030 (målt i fht 1990) og klimaneutralitet i 2050 som det fremgår af DK2020-klimahandlingsplanen for Jammerbugt Kommune.

Bæredygtige byer og landsbyer

Byerne er stedet, hvor vi mødes og lever det gode liv. Vi skal skabe gode rammer for at forny, fortætte og forskønne byudviklingsbyer ud fra princippet "midtbyen først". Det gør vi bl.a. ved at facilitere processer med at samle detailhandel, kultur, erhverv og service i Pandrup, Brovst, Fjerritslev og Aabybro.

Dialog og landdistriktsindsatsen støtter flere af vores byer og landsbyer i at arbejde med bæredygtige indsatser og initiativer - bl.a. øget sortering og genanvendelse i de offentlige rum. Vi starter indsatsen i byer som Biersted, Gjørl og feriestederne ved Slettestrand og Thorupstrand.

I kommunens ejendomsadministration vil vi blive dygtigere til at se på tværs af sektorer og investere klogt, bl.a. ved at samle funktioner, udnytte lokaler og faciliteter, så vi bevarer de nære ressourcer på stedet.

Sammen med andre skal vi finde grønne løsninger på stedet og skabe rammer for liv i børnehøjde, fx ved at anvende regnvand til forskønnelse og rekreative formål ved byfornyelse i Pandrup og Brovst.

Vi skal som kommune have holdninger til de store bygge- og anlægsinvesteringer, som vi beslutter at sætte i gang ved at være ansvarlige i valg af materialer og tænke energivenligt - både ved anlæg og efterfølgende drift. Det vil vi arbejde med når vi bygger nye skoler og børnehaver.

Klimatilpasning

I de kommende år vil vor naturgeografi og energiforbrug kræve omtanke og omstilling. Vi skal træffe afgørende beslutninger i de kommende år, der vil ændre landskabet og gøre op med tidligere års planlægning og investeringer, særligt i pumpede og lavtliggende områder ved Limfjorden og Ryaa.

Vi skal som kommune i forhold til infrastruktur og byomdannelse forebygge i tide og planlægge klimainvesteringer med en lang tidshorisont. Vores erfaringer for vandhåndtering i Blokhus og Aabybro skal indgå i den kommende fysiske planlægning, for at vi i dialog med entreprenører og investorer kan sikre, at vi får advarsler i tide og benytter den tilgængelige viden, der findes. Vi skal benytte robotter, kunstig intelligens og bigdata i vores planlægning.

Et godt tværfagligt beslutningsgrundlag for at investere i anlæg i sårbare områder samt forhøje diger og dæmninger er forudsætningen for at kunne samarbejde med landbrugserhvervet og pumpe- og digelag. Fremtidens behov for diger, betyder at Jammerbugt Kommune vil igangsætte en fysisk planlægning for at

koordinere jorddepoter, så jord fra bygge og anlæg ikke transporteres langt - men oplagres lokalt til kommende digebyggerier.

Den fysiske planlægning skal sikre, at vi ikke kan placere nye anlæg og byudviklingsområder i områder, hvor risikoen for oversvømmelse er stor. Vi skal fortsat stoppe byudviklingen i lavtliggende områder fx under kote 2 (DNN).

Den fysiske planlægning skal skabe rammer for at kunne reducere energiforbruget i kommunale bygninger via ejendomscenterets strategiske tilgang med bæredygtige indkøb og udbud.

Den fysiske planlægning skal tage højde for kommende investeringer i forsyningens kloaknet, der har som mål at flytte mindre vand i spildevandsforsyningen - og at reducere antallet af renseanlæg på sigt. Konkret handler det om at investere i klimatilpasningsløsninger ved Ryaa og Limfjorden, ved Hellede Sø / Kaasholm samt i diger og dæmninger - mest aktuelt ved dæmningen mellem Øland og Gjøl.

Tekniske anlæg

Store fysiske anlæg kan virke markante i landskabet - og de er samtidig med til at sikre infrastrukturen og energien til den grønne omstilling.

En ny varmeplan får fokus på de små varmekærers omstilling af varmekilder, så de sikres en fremtid og rolle i fremtidens energiforsyning. Det betyder at den fysiske planlægning skal revideres, så tilslutningskrav til kollektive anlæg ændres på baggrund heraf. I Aabybro ændres varmforsyningen fra individuel forsyning med naturgas til fjernvarme.

Varmekærerne ændrer karakter i takt med at energikilder og forsyningsoplande ændres. Den fysiske planlægning skal følge med de prioriteringer, der foretages i vor strategiske klimaplan. Den fysiske planlægning skal også støtte op om en god digital infrastruktur i alle dele af kommunen, så alle landdistrikter og ferieboliger får bedre rammevilkår og kan tage del i fornyelse og grøn omstilling. Klimaplanen for Jammerbugt Kommune arbejder med at nedbringe CO₂-udledningen inden for energi, affald, landbrug og transport.

Energiinvesteringer er en del af vor klimaplan, idet vi vil gøre det klogt og med omtanke. Vi er bevidste om at energi er med til at skabe flere arbejdspladser og mere livskvalitet og sundhed, bl.a. ved at nye energiparker genererer midler til at lokalsamfund kan investere i bæredygtighed i LUP (lokale udviklingsplaner).

Der skal nedsættes et klima- og energiforum i Jammerbugt Kommune til at koordinere og udvikle fremtidens løsninger.

Nordjylland skal være Danmarks grønne energiregion med mulighed for positiv effekt på beskæftigelse og omstilling af energikilder, ligesom positionen som Danmarks grønne testcenter ønskes udbygget. Kommunens mål er på energiområdet er klimaneutralitet i 2030 og at blive 100% selvforsynende med vedvarende energi i 2040. Målet deles med resten af Nordjylland i projektet Grøn Energi Nordjylland 2040 (GEN2040). Derudover har vi mål om at producere 30% mere vedvarende energi end det samlede energiforbrug i kommunen i 2030 og 50% mere i 2050.

Jammerbugt Kommunes DK2020-plan omfatter desuden en målsætning om, at 50 % af gyllen i kommunen udnyttes til biogas i 2030. Ved vedtagelse af DK2020-planen var det hhv. 8% kvæggylle og 6% svinegylle, der blev transporteret til biogasanlæg.

Udover de lokale målsætninger ønsker Jammerbugt Kommune at bidrage til den statslige udbygning af den grønne energi og de målsætninger, der ligger heri – herunder målsætningen om at 55 % af Danmarks energiforbrug skal være dækket af vedvarende energi i 2030 (energieftalen 2018).

Der er i 2022-2023 foretaget en temarevision vedrørende vindmøller, solceller og biogas, der skal bidrage til at nå målsætningerne.

Vindmøller

Vindmøller er kun relevant i landskaber, der kan rumme de store tekniske anlæg. Turisme-, natur- og jordbrugsinteresser skal belyses og indgå med betydelig vægt i dialogprocesser om vindmøller. Kommuneplan21 indeholder ikke nye udlæg for vindmøller. Efter vedtagelse af Kommuneplan21 er der i 2022-2023 foretaget en temarevision vedrørende vindmøller, solceller og biogas.

Som grundlag for temarevision blev det på Økonomiudvalgets møde d. 15. juni 2022 besluttet, at der ikke skal planlægges for nye vindmøller i Jammerbugt Kommune frem til kommuneplanrevisionen i 2025. Ved den kommende revision i 2025 vurderes behovet for ny planlægning / re-powering af vindmølleområder.

Solcelleanlæg

Som del af temarevision vedrørende vindmøller, solceller og biogasanlæg har Kommunalbestyrelsen med den endelige vedtagelse af kommuneplantillæg nr. 4 d. 27. april 2023 besluttet, at Jammerbugt Kommune i indeværende planperiode vil arbejde for etablering af solcelleanlæg inden for tre interesseområder. De tre interesseområder er beliggende i Kaasholm, øst for Rendbæk/Toftegaardsvej og sydvest for Klim. Den nærmere projektafgrænsning og tilpasning af projekterne sker ved udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplaner.

De tre interesseområder er prioriteret på baggrund af en for-debat, hvor ansøgere blev opfordret til at indsende ansøgninger. De indkomne ansøgninger blev vurderet på baggrund af en række principper for placering af solcelleanlæg. Principperne er indarbejdet som retningslinje 5.4.1 og vil også danne grundlag for fremtidig planlægning for solcelleanlæg.

I overensstemmelse med kommunens DK2020-klimahandlingsplan har temarevisionen haft til formål, at der planlægges for minimum 300 MW solceller.

Ved kommende kommuneplanrevision i 2025 gøres status på udbygningen af solcelleanlæg i interesseområderne, og der tages stilling til, om det er relevant at planlægge for yderligere solcelleanlæg i kommunen.

Biogas

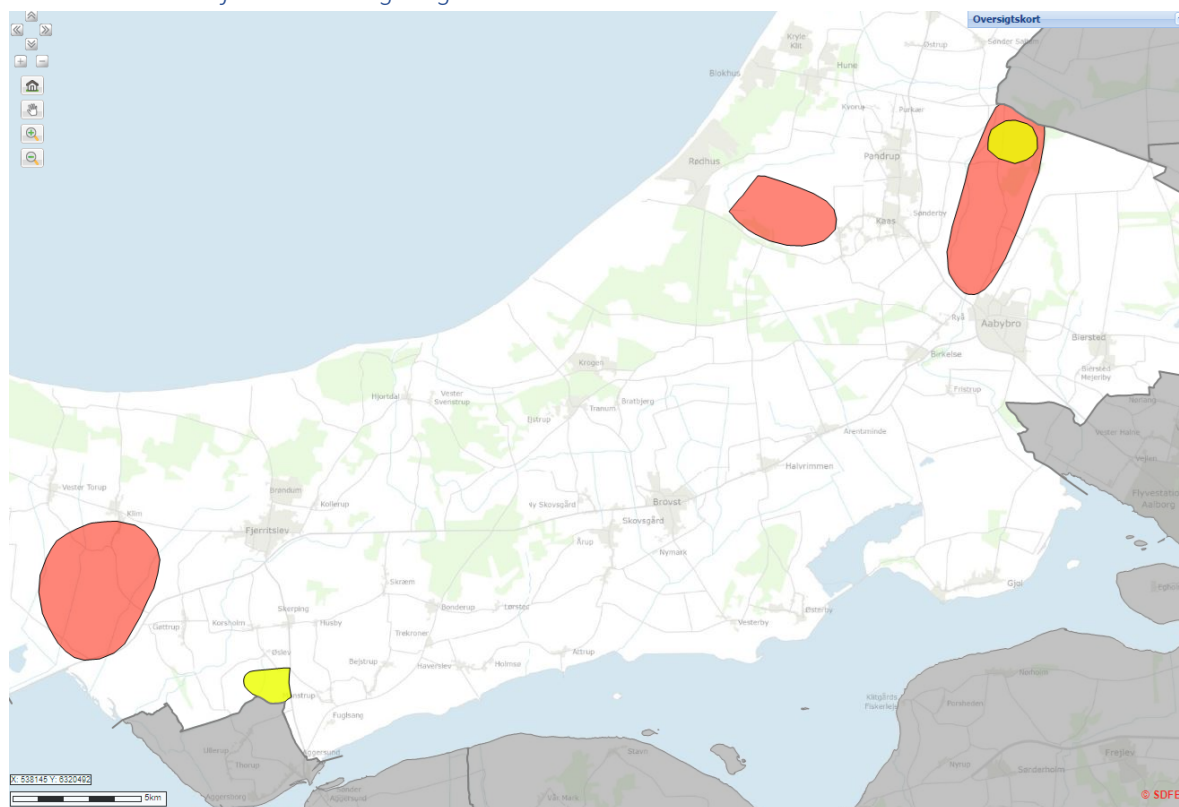
Som del af temarevision vedrørende vindmøller, solceller og biogasanlæg besluttede Kommunalbestyrelsen med den endelige vedtagelse af kommuneplantillæg nr. 4 d. 27. april 2023 at Jammerbugt Kommune i indeværende planperiode vil arbejde for etablering af biogas gennem dialog med landbruget og andre interessenter. Der udpeges to interesseområder for biogas – ét i den vestlige del af kommunen og ét i den østlige del af kommunen. Den nærmere projektafgrænsning og tilpasning af projekterne sker ved udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplaner.

Jammerbugt Kommunes DK2020-klimahandlingsplan opstiller mål om, at 50% af gyllen i kommunen skal udnyttes til biogas i 2030. I 2018 blev den samlede mængde af gylle i kommunen opgjort til ca. 650.000 tons, og samme år blev hhv. 8% kvæggylle og 6% svinegylle transporteret til biogasanlæg.

Der er fra tidligere revision af kommuneplanen indarbejdet to potentielle arealer til fælles biogasanlæg i retningslinje 5.3.1. De to potentielle arealer ændres ikke med temarevisionen, men ved fremtidig konkret planlægning for fælles biogasanlæg, kan udpegningen i retningslinje 5.3.1 tilpasses med et kommuneplantillæg eller genvurderes i forbindelse med revision af Kommuneplan25.

Der ses positivt på placering af biogasanlæg i tæt nærhed til energiproducerende VE-anlæg, så mulighed for Power-to-X opnås. Jammerbugt Kommune ønsker således, at biogasanlæg i fremtiden kan udvikles til eller samtænkes med Power-to-X-anlæg. Da Power-to-X-anlæg kategoriseres som risikovirksomhed, skal de opføres med en sikkerhedsafstand på 500 m fra risikofølsom anvendelse, herunder boliger, jf. BEK 371 af 16. april 2016 om planlægning omkring risikovirksomheder. Ved lokalplanlægning for biogasanlæg skal afstanden på 500 meter eller en større passende sikkerhedsafstand fra anlægget til risikofølsom anvendelse sikres. Sikkerhedszonen på 500 meter måles fra anlægget og ikke fra ramme-/lokalplangrænsen. Det skal derfor præciseres nøje i både kommuneplanramme og lokalplan, hvor anlægget kan opføres.

Interesseområder for solceller og biogas

Figur 1; Interesseområder for solceller og biogas. Interesseområder for solceller ses som røde områder, interesseområder for biogasanlæg ses som gule områder

De tre interesseområder for solceller er som nævnt Kaasholm, Klim og Rendbæk Øst / Toftegaardsvej, hvor der er indkommet ansøgninger om opstilling af solceller, der blandt andet ud fra deres størrelse blev vurderet til at leve op til de opstillede principper for solceller.

To af disse interesseområder (Klim og Rendbæk Øst/ Toftegaardsvej) omfatter ansøgninger, der ikke alene omhandler solcelleparker, men også andre VE-anlæg. Med forslag til kommuneplantillægget udpeges dog alene interesseområder for enten solcelleanlæg eller biogasanlæg. Det vil sige, at selvom ansøgningerne også omfatter f.eks. vindmøller og Power-to-X-anlæg, medtages det ikke i dette kommuneplantillæg.

Det skal dog nævnes, at kommunalbestyrelsen i d. 22. september 2022 besluttede at områderne i Klim og Rendbæk Øst / Toftegardsvej skal indmeldes til en statslig screening for arealer til energiparker i Danmark. Her forstås energiparker som større samlinger af landvindmøller og solcelleanlæg med eventuel tilkobling til Power-to-X-anlæg. I Klim-området er der i dag opstillet vindmøller, og ved Rendbæk Øst / Toftegardsvej er der lokalplanlagt for nye vindmøller, som erstatning for de eksisterende. Den statslige screening gennemføres i 2022/2023. Eventuel kommunal planlægning for energiparker vil dermed ikke kunne gennemføres uden endnu et kommuneplantillæg for f.eks. Power-to-X-anlæg.

Øvrige ansøgninger, som ikke indarbejdes som interesseområder i kommuneplanen, kan genoptages til prioritering ved fremtidig kommuneplanlægning, eller når de udvalgte interesseområder i kommuneplanen er udnyttet.

De to interesseområder for biogas er placeret i hhv. den vestlige del af kommunen og i den østlige del af kommunen, hvor der er indkommet ansøgninger om placering af biogasanlæg. Interesseområdet i den vestlige del af kommunen er baseret på ansøgning og efterfølgende dialog med en initiativgruppe. Anlægget forventes at være på ca. 500.000-600.000 tons biomasse om året. Ved fremtidig konkret planlægning afgrænses området til et areal på op til ca. 30-50 ha.

Interesseområdet i den østlige del af kommunen er beliggende inden for interesseområdet for solceller i Rendbæk Øst / Toftegardsvej. Ansøgningen om biogasanlæg er her en del af en samlet ansøgning om en energiø bestående af forskellige typer af VE-anlæg og Power-to-X-anlæg. Med interesseområderne for solceller og biogas i området, er der ikke taget stilling til ansøgning om etablering af øvrige anlæg i energiøen.

Flere af interesseområderne er delvist beliggende inden for kystnærhedszonen. Ved fremtidig lokalplanlægning og kommuneplantillæg afklares den endelige projektafgrænsning og tilpasning af projekterne. Placering af anlæg inden for kystnærhedszonen vil kræve en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering af anlæg i landzone, jf. Planlovens § 5 b, stk. 1, nr. 1.

(Øvrige efterfølgende afsnit under "Bæredygtighed" i Kommuneplan21 videreføres uden ændringer)

Affald

I Nordjylland er der en ambition om "Det cirkulære Nordjylland". Der er et mål om inden for affaldsdeponi og spildevand at reducere CO₂-udledningen med 70% inden 2050.

Planlægningen skal støtte op om at fremtidssikre forsyningsinfrastrukturen, herunder også at fremme en udbygning af elnettet, der både kan tilgode energisektoren og sikre forsyningssikkerhed. Byggeaffald og andet erhvervsaffald ses som en ressource, og det søges genanvendt i nye samarbejder. I forbindelse med byfornyelse og nyt byggeri centralt i byerne skal der arbejdes med affaldssortering i det offentlige rum. Det kan kombineres med lokale virksomheder og kunst, som feriestederne i Blokhus & Svinkløv/Slettestrand arbejder med. I den fysiske planlægning skal cirkulær økonomi, affaldshåndtering og genanvendelse indgå, når der planlægges for byrum, opholdsarealer og stier/infrastruktur. På erhvervsområdet skabes store mængder affald, der typisk indsamles ved lokale aktører. Dialog mellem aktører evt. koblet til socialøkonomiske virksomheder om konstruktive løsninger kan resultere i behov for fysisk planlægning.

Landskab og landbrug

Nordjylland vil gå forrest med storskala-naturprojekter til fremme af naturprojekter, der er til gavn for alle - herunder et særligt fokus på rammevilkår for landbruget. I det åbne land er der i klimaplanen på landbrugsområdet fastsat et mål om en 30% reduktion i CO₂e-udledningen i 2030 og 50% reduktion i 2050 (begge målt i fht 1990). Der er desuden et mål om at udtage 1000 ha kulstofrig lavbund inden 2030. Se også afsnit om oplevelser.

Transport

Den nordjyske masterplan for bæredygtig mobilitet sætter fokus på muligheder for at reducere CO₂-udslip, luftforurening og støj fra trafikken.

På transportområdet er der i Jammerbugt Kommune et mål om en 30% reduktion i CO₂-udledningen i 2030 (målt i fht 1990) og klimaneutralitet i 2050. Derudover er der mål om at blive 100% selvforsynende med vedvarende energi i 2040 – målet deles med resten af Nordjylland i projektet Grøn Energi Nordjylland 2040 (GEN2040).

Den fysiske planlægning i byerne skal indrettes, så den offentlige og private service fremadrettet placeres tæt ved knudepunkterne for den kollektive trafik.

NT arbejder med at kunne komme fra A til B med både kollektive og private mobilitetstilbud. Nettet af knudepunkter skal udbygges, og vi skal være medspiller i forhold til at investere i knudepunkterne i samarbejde om byfornyelse i Brovst, Pandrup, Aabybro og Fjerritslev.

Der arbejdes på at gøre regionale busser fossilfrie i 2025 og emissionsfrie i 2030. Udbygningen af elladestandere og infrastrukturen for elnettet og bredbåndsnettet skal lokalt følge med de regionale målsætninger.

Jammerbugt Kommunes egen maskin- og bilpark overgår også til en større andel eldrevne - og det skal den fysiske planlægning kunne rumme.

Retningslinjer

Ændrede retningslinjer under "Klima, Energi og Infrastruktur" Kommuneplan21

5.3 Biogasanlæg

Biogas er en energirig gas, der består af metan og CO₂. Biogasanlæg omdanner organisk materiale til biogas, der kan anvendes til produktion af varme og elektricitet. Det organiske materiale kan være gylle, slagteriaffald, græsafklip og lignende. Biogasanlæg kan etableres som gårdanlæg på den enkelte gård eller som fællesanlæg, hvor biomassen transporteres til og fra biogasanlægget. Den afgassede biomasse anvendes som gødning på markerne.

Det er et lovkrav, at kommunen udpeger områder til fælles biogasanlæg. Det er også muligt at etablere et biogasanlæg udenfor de udpegede områder forudsat, at anlægget placeres efter retningslinjerne i kommuneplanen, og der sker en konkret planlægning for anlægget.

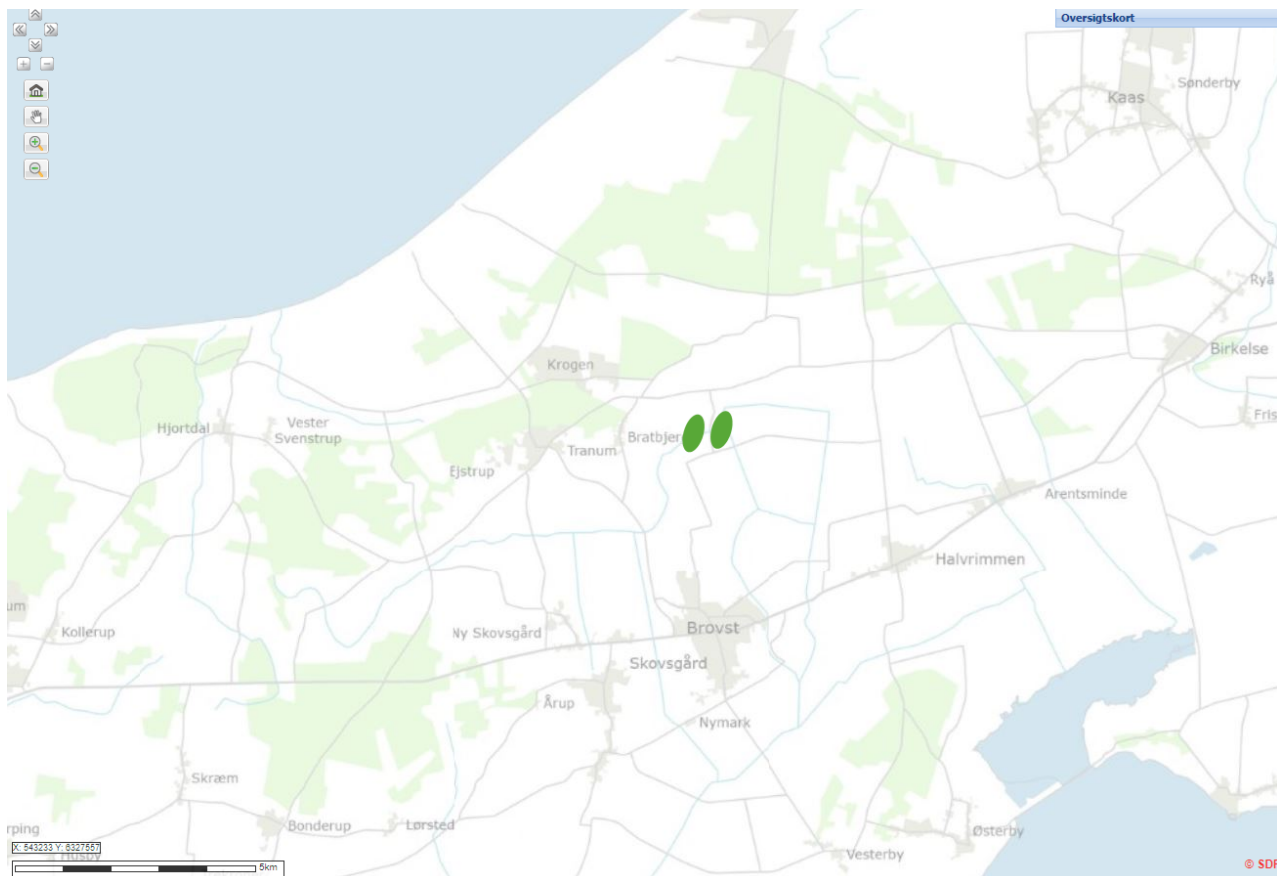
Jammerbugt Kommune vil sikre, at anlæggene placeres under hensyntagen til områder med naturbeskyttelses- og bevaringsinteresser samt udenfor områder med særlige landskabelige og kulturhistoriske værdier. De skal endvidere placeres hensigtsmæssigt i forhold til infrastruktur og med størst muligt hensyn til omkringliggende naboer.

Derudover skal transportafstande mellem leverandører og aftagere af gødnings- og biomasse indgå som en parameter i vurderingen sammen med placeringen af tracéer til veje og gasledninger, så generne til naboer og omgivelser mindskes mest muligt.

Der er også mulighed for, at der etableres gårdbiogasanlæg, der kan behandle biomassen på den ejendom, hvor den produceres. Gårdbiogasanlæg er mindre anlæg, hvor der foruden den producerede husdyrgødning på ejendommen, maksimalt behandles husdyrgødning fra op til 3-4 andre husdyrbrug. Gårdbiogasanlæg skal som udgangspunkt placeres ved den eksisterende bebyggelse på ejendommen, og må ikke virke dominerende i forhold til de øvrige bygninger.

Når der etableres nye tanke, som skal anvendes til opbevaring af afgasset biomasse, skal tanken som udgangspunkt overdækkes med en lufttæt overdækning som fx et telt. Dette skal ske, fordi der er en større ammoniakfordampning fra afgasset biomasse i forhold til husdyrgødning.

Retningslinje 5.3.1 Biogas

Figur 2 Eksisterende udpegning i Kommuneplan21 og generelle retningslinjer der gælder for alle fremtidige biogasanlæg

I ét af de på kortet udpegede områder kan der efter en konkret vurdering etableres et fælles biogasanlæg. Gode vej- og tilkørselsforhold skal sikres med henblik på minimering af generne for miljø og naboer. Naturbeskyttelsesinteresser, kulturmiljøer, landskabelige og miljømæssige forhold skal tilgodeses. Hensigtsmæssig placering i forhold til biomassegrundlaget (husdyrgødning, energiafgrøder m.v.) og i forhold til decentrale kraftvarmeværker, gasledninger m.m. skal prioriteres.

Anlæg skal etableres med en sikkerhedsafstand på 500 meter eller en større passende sikkerhedsafstand til risikofølsomme anvendelser, for at fremtidssikre anlæggenes mulighed for at udvikle sig til at indgå i Power-to-X-anlæg. Det vil være det konkrete projekt, herunder de visuelle og tekniske forhold, der vil være afgørende for, om der kan gives tilladelse til opførelse af et fælles biogasanlæg indenfor de udpegede områder. Gårdbiogasanlæg kan efter en konkret vurdering placeres uden for de udpegede områder.

Redegørelse til Retningslinje 5.3.1 Biogas

Biogasudbygningen med fælles biogasanlæg skal ske inden for specifikt udpegede områder til placering af biogasanlæg. Kommunalbestyrelsen vil se positivt på projekter med andre placeringer såfremt de kan leve op til overstående retningslinje.

Der ses positivt på placering af biogasanlæg i tæt nærhed til energiproducerende VE-anlæg, så mulighed for Power-to-X opnås. Jammerbugt Kommune ønsker således, at biogasanlæg i fremtiden kan udvikles til eller samtænkes med Power-to-X-anlæg. Da Power-to-X-anlæg kategoriseres som risikovirksomhed, skal de opføres med en sikkerhedsafstand på 500 m eller en større passende sikkerhedsafstand fra risikofølsom anvendelse, herunder boliger, jf. BEK 371 af 16. april 2016 om planlægning omkring risikovirksomheder. Ved lokalplanlægning for biogasanlæg skal afstanden på 500 meter fra anlægget til risikofølsom anvendelse

sikres. Sikkerhedszonen på 500 meter eller en større passende sikkerhedsafstand måles fra anlægget og ikke fra ramme-/lokalplangrænsen. Det skal derfor præciseres nøje i både kommuneplanramme og lokalplan, hvor anlægget kan opføres.

I Jammerbugt Kommune er der udpeget to mindre områder for mulig placering af et fælles biogasanlæg. Indenfor områderne vil der altid skulle foretages en konkret vurdering af det aktuelle projekt, gennem udarbejdelse af et kommuneplantillæg, lokalplan og evt. VVM-redegørelse. Derudover vil etablering af et biogasanlæg forudsætte en miljøgodkendelse samt en vurdering efter varmemforsyningsloven m.m. Der er i områderne ikke umiddelbare restriktioner i form af Natura 2000-områder, kystnærhedszonen, særlige værdifulde naturområder, særlige værdifulde landskaber og kulturmiljøer, fredede områder, geologiske beskyttelsesområder, lavbundsområder, økologiske forbindelser, indvindingsoplande til almene vandværker, bolig- og perspektiv områder for boliger o.l. ligesom de landskabelige forhold er vurderet. Placering af et fælles biogasanlæg i det åbne land kan kun ske med baggrund i en planlægningsmæssig begrundelse så som miljøhensyn og funktionelle hensyn.

I vurderingen af den bedste placering af et fælles biogasanlæg skal hensynet til landbrugsejendomme som leverandører af biomasse, omgivelserne, traceer til veje og gasledninger indgå. Som udgangspunkt skal det åbne land friholdes for anden bebyggelse end den, der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Men i forbindelse med placering af fælles biogasanlæg er der flere forhold, der planlægningsmæssigt kan begrunde en placering i det åbne land, f.eks. for at mindske transport af biomasse og af hensyn til naboer.

Desuden skal der tages hensyn til det konkrete anlægs eventuelle påvirkninger på nærtliggende naturarealer, vandløb, søer mv. Anlæggets konkrete miljøpåvirkninger - herunder lugt, støj og emissioner, vil blive reguleret gennem en miljøgodkendelse.

I forbindelse med den konkrete ansøgning og fastlæggelse af den endelige placering skal behovet for visualiseringer af anlægget vurderes. Visualiseringerne skal indeholde en vurdering af påvirkningen på landskabet – både nær- og fjernvirkningerne. Visualiseringerne skal udformes, så der gives et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere projektets påvirkning i forhold til arealinteresser, beboelse, naturområder, landskaber, kulturmiljøer herunder kirker, infrastruktur som veje, højspændingsanlæg og bygningsanlæg m.m.

Fælles biogasanlæg har en størrelse, der vil kunne påvirke landskabet på lang afstand, afhængig af landskabets form og højdeforhold. Det kræver derfor en nøje planlægning, der i det enkelte tilfælde skal søge at reducere negative fjernvirkninger på landskabet.

Det enkelte anlæg skal udformes under hensyntagen til det omkringliggende landskab med hensyn til placering, farver, bygningsmaterialer og dimensioner på bebyggelse. Et fælles biogasanlæg er et teknisk anlæg bestående af forskellige tanke, haller, oplagspladser, høje skorstene osv. På grund af anlæggets størrelse vil et anlæg i det åbne land ofte virke dominerende og medføre visuelle gener.

I forbindelse med lokalisering af et fælles biogasanlæg indenfor de planlagte områder, skal der sikres en hensigtsmæssig trafikafvikling med hensyn til kapacitet, trafiksikkerhed og støj. Anlæg skal som udgangspunkt placeres med tilkørsel til en overordnet trafikvej. Der skal tages hensyn til vægtbegrænsning ved broer og bygværker.

Transporten af gylle foregår normalt med store tankbiler, og til et større fælles biogasanlæg kan der forventes mellem 15 og 70 vognlæs pr. døgn. Derfor er det vigtigt, at vejnettet omkring anlægget har en

udformning og er anlagt, så det kan klare belastningen. I forbindelse med en konkret ansøgning vil der ske en myndighedsbehandling af projektet i forhold til det trafikale aspekt.

5.4 Solenergianlæg

Solenergianlæg er en vigtig del af den grønne omstilling og dækker både over solceller og solvarme. Det kan både omfatte større kommercielle anlæg og mindre private anlæg. Nedenfor er retningslinjerne for store solenergianlæg, som i denne sammenhæng er anlæg på over 5 ha.

Jammerbugt Kommune oplever en stadig stigende interesse for etablering af større solenergianlæg, som vil lægge beslag på større arealer i landzone. Arealer der også rummer væsentlige natur-, landskabs- og rekreative interesser.

Formålet med retningslinjerne er at sikre, at anlæggene placeres hensigtsmæssigt og udformes under hensyntagen til omgivelserne samt for at sikre en ensartet administration af ansøgningerne om solenergianlæg.

I forbindelse med temarevision vedr. vindmøller, solceller og biogas i 2022-2023 er der formuleret og anvendt nye principper for planlægning og placering af solcelleanlæg. Principperne er indarbejdet i retningslinjerne.

Retningslinje 5.4.1 Solcelleanlæg

Planlægning og placering af solcelleanlæg baseres på følgende retningslinjer:

- Få, større parker - frem for mange små.
- Solenergianlæg skal, som udgangspunkt, fremstå som en samlet enhed.
- Udbygningen med solcelleparker skal ske i takt med en stigning i elforbruget.
- Fokus på multifunktionalitet, så bl.a. natur-, fritids- og klimainteresser inddrages.
- Lokalt medejerskab og proces for inddragelse af lokalområdet, både i forhold til placering, økonomi og rekreative muligheder mv.
- Placering af solceller på fladt terræn skal så vidt muligt ske, hvor der ikke er indblik fra højtliggende naboarealer.
- Solenergianlæg der kan vippe over en vertikal akse tillades som udgangspunkt ikke, da symmetrien i anlægget bliver påvirket.
- Solceller må kun placeres inden for kystnærhedszonen, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse, og hvis det ikke væsentligt forringer opfattelsen af kystlandskabet og kysten.
- Solceller må kun placeres inden for værdifuldlandskaber (bevaringsværdige og større, sammenhængende landskaber), hvis det ikke væsentligt forringer de landskabelige værdier.
- Solceller skal placeres minimum 50 meter fra boliger (gælder dog ikke ejeres bolig)
- Solenergianlæg må ikke omkranse nabobebyggelse.
- Solenergianlæg skal afskærmes af et tæt, levende hegn på alle sider.
- Solcelleanlæg skal afskærmes med minimum 3 rækker beplantning bestående af egnstypiske træer og buske. Langs veje skal beplantningen have en bredde på minimum 10 meter og bestå af minimum 6 rækker egnstypiske træer og buske.
- Der skal så vidt muligt etableres passende interne flora og faunapassager.
- Der skal minimum være en afstand på 10 m til eksisterende beskyttet natur (§ 3 områder), både indenfor og udenfor projektområdet.

- Arealerne skal reetableres, og solenergianlægget skal fjernes, senest et år efter at anlægget er taget ud af drift.

Redegørelse til Retningslinje 5.4.1 Solcelleanlæg

Ved prioritering af ønsker om etablering af solcelleparker, vægtes det højt at parken har en størrelse, der sikrer projektets realiserbarhed.

Geometrien af den samlede solenergipark have en relativ enkel form uden for mange sider.

Solenergianlæg skal fremstå som samlede enheder uden større afstand mellem de enkelte panelsektioner. Afstanden mellem de enkelte panelsektioner bør begrænses til faunapassager og interne køreveje. Afstanden mellem de enkelte rækker af paneler kan være ned til 3 meter.

Der planlægges løbende for solcelleanlæg i takt med at behovet for grøn strøm stiger, og der kan sikres nettilslutning. Hvis muligt, skal der forelægges aftale med Energinet om tilslutning, inden lokalplanlægning gennemføres. Der skal i planlægningen af områder til solcelleanlæg reserveres de fornødne korridorer for overordnede eltransmissionsanlæg gennem og til/fra områderne efter nærmere dialog med netselskaberne, herunder Energinet.

Naboejendomme bør ikke omkranses af solcelleanlæg, dvs. at der bør ikke etableres solceller på mere end 2 sider af en naboejendom. Det væsentlige er, hvordan anlægget opleves fra naboens beboelse og nære udendørsarealer. Den præcise udformning fastlægges i hvert enkelt tilfælde.

Fundamenter til paneler bør have et let udtryk. Synlige fundamenter af beton vil virke dominerende og tillades som udgangspunkt ikke.

Ved større parker skal natur-, fritids- og klimainteresse mv. indtænkes. Der skal etableres passende faunapassager og levevilkår for dyr og planter skal om muligt forbedres. Der skal minimum være en afstand på 10 m til eksisterende beskyttet natur (§ 3 områder), både indenfor og udenfor projektområdet. Fritidsinteresser kan tilgodeses ved anlæg af stier igennem eller i kanten af solcelleanlæg, og der kan indtænkes mulighed for ophold samt formidling af anlæg og lokation. Ved større projekter skal klimagevinsterne beskrives.

Hvor mange borgere og lodsejere bliver berørt af et projekt, er medejerskab og inddragelse af lokalområdet vigtigt. Inddragelse af lokale bør ske både i form af dialog, medtagning af lokale interesse i udformning af projekter og evt. mulighed for medejerskab.

Placering af solcelleanlæg bør ikke ske på skrånende terræn eller på fladt terræn, hvor der er indkig fra omkringliggende arealer. Solcelleanlæg skal afskærmes af et tæt, levende hegn på alle sider. Dog kan der indtænkes strategisk placerede indsigtskiler til projektområdet, evt. i forbindelse med formidling om anlægget.

Solcelleanlæg bør som udgangspunkt ikke placeres i kystnærhedszonen eller inden for bevaringsværdige landskaber eller større, sammenhængende landskaber. Placering af anlæg inden for kystnærhedszonen kan kun ske, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering af anlæg i landzone, jf. Planlovens §5 b, stk. 1, nr. 1.

Solcelleanlæg vil ofte blive placeret på landbrugsjord, hvor afvejning af interesser også sker i forhold til behovet for energiforsyning og fødevareproduktion. For nuværende lades det være op til den enkelte

lodsejer.

Arealerne skal reetableres, og solenergianlægget skal fjernes, senest et år efter at anlægget er taget ud af drift.

Retningslinje 5.4.2 Solvarmeanlæg

Større solvarmeanlæg må ikke placeres indenfor særligt værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber og større, sammenhængende landskaber).

Solvarmeanlæg kan med fordel placeres i områder med ringe landbrugsjord og nærhed til infrastrukturanlæg, herunder el-infrastruktur, lavtliggende arealer i tilknytning til byer, ved eksisterende tekniske anlæg eller på kulstofholdige lavbundsarealer, hvis dette ikke tilsidesætter beskyttelseshensyn. Solvarmeanlæg må kun placeres indenfor de udpegede geologiske interesseområder eller de udpegede kulturmiljøer, hvis landskabets eller nærmiljøets værdi kan fastholdes, og hvis bestående landskabstræk ikke forringes.

Solvarmeanlæg må som udgangspunkt ikke etableres så de er meget synlige set fra rekreative støttepunkter, herunder friluftsfaciliteter og overnatningssteder.

Solvarmeanlæg må ikke placeres på arealer til gene for overordnede veje og flyvepladser. Ved lokalplanlægning skal det sikres:

- Solvarmelæg skal, som udgangspunkt, fremstå som en samlet enhed.
- Der skal så vidt muligt etableres passende interne flora- og faunapassager.
- Solvarmelæg skal afskærmes af et tæt, levende hegn på alle sider.
- Der skal minimum være en afstand på 10 m til eksisterende beskyttet natur (§ 3 områder), både indenfor og udenfor projektområdet.
- Arealerne skal reetableres, og anlægget skal fjernes, senest et år efter at anlægget er taget ud af drift.

Redegørelse til Retningslinje 5.4.2 Solvarmeanlæg

Det er vigtigt, at naturbeskyttelsesinteresser, kulturmiljøer, landskabelige og miljømæssige forhold varetages.

Nye solvarmeanlæg skal som udgangspunkt placeres så de ikke virker skæmmende for den rekreative oplevelse i kommunen. Der vil i forbindelse med etablering af solvarmeanlæg blive etableres beplantningsbælte omkring anlægget, hvorved anlægget afskærmes fra omgivelserne.

Ved planlægning for større solvarmeanlæg skal det sikres, at der etableres passende faunapassager. Inden solvarmeanlæggene kan realiseres, skal der udarbejdes en miljøvurdering, evt. et tillæg til Kommuneplan21 indeholdende rammer for lokalplanlægningen og en lokalplan.

Lokalplanen for solvarmeanlæg indeholder bestemmelser for anlæggets præcise placering, størrelse, udseende mv.

Solvarmeanlæg skal fremstå som samlede enheder uden større afstand mellem de enkelte panelsektioner. Afstanden mellem de enkelte panelsektioner bør begrænses til faunapassager og interne køreveje. Afstanden mellem de enkelte rækker af paneler kan være ned til 3 meter.

Geometrien af det samlede solvarmeanlæg have en relativ enkel form uden for mange sider.

Fundamenter til paneler bør have et let udtryk. Synlige fundamenter af beton vil virke dominerende og tillades som udgangspunkt ikke.